

UNA MIRADA A L'ESTUDIANT UNIVERSITARI: QUÈ NECESSITARÀ SABER I SABER FER QUAN S'INCORPORI AL MERCAT LABORAL?

Carme Riera i Prunera
Universitat de Barcelona
mcriera-prunera@ub.edu

Òscar Claveria González
Universitat de Barcelona
oclaveria@ub.edu

Dídac Planas Paz
Universitat de Barcelona
dplanaspaz@ub.edu

Manuela Alcañiz Zanón
Universitat de Barcelona
malcaniz@ub.edu

Resum

Aquesta ponència exposa la recerca que s'està duent a terme dins el projecte REDICE 1001-01, finançat per l'ICE de la Universitat de Barcelona. Es mostra el context en què s'emmarca, els seus objectius i metodologia, i alguns resultats. La recerca analitza una de les arrels de la manca de rendiment laboral dels treballadors, remuntant-se a un dels seus orígens: la formació que han rebut, en particular aquells que han seguit una trajectòria universitària. Segons el plantejament del projecte, una planificació de la docència més centrada en l'estudiant, des de la perspectiva de formar-lo de manera integral, pot contribuir de forma essencial a incrementar la seva futura productivitat laboral.

Text de la comunicació

Objectius i contextualització

La ponència té com a objectius:

1. Presentar la recerca que s'està duent a terme en el marc del projecte REDICE-1001-01, finançat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona. Es tracta d'un projecte adreçat a millorar la formació universitària de l'estudiant, tractant de fer més convergent el que aprèn a la universitat i les demandes que haurà de satisfer un cop incorporat al mercat laboral.
2. Mostrar un avenç de resultats sobre el punt de vista dels professors universitaris en relació a les competències que un estudiant hauria de tenir desenvolupades abans de començar la seva trajectòria professional.

L'estudi es basa en informació recollida per enquesta als tres col·lectius implicats: els graduats que duen ja almenys dos anys treballant, els empresaris o administracions que els contracten, i els docents universitaris. En ell s'analitza quina percepció té cadascun d'aquests grups sobre la importància d'un llistat de competències per a l'exercici professional, i sobre el grau en què es transmeten durant la formació universitària. L'anàlisi dels possibles desfasaments existents entre les opinions dels tres grups ajudarà a reorientar, si és necessari, els mètodes i la planificació docent, amb l'objectiu de fer convergir el que l'estudiant aprèn a la universitat amb les demandes que haurà de satisfer quan s'incorpori al mercat laboral.

Tot i que l'anàlisi es circumscriu a les múltiples titulacions que s'imparteixen a la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona (Economia,

Administració i Direcció d'Empreses, Estadística, i Ciències Actuarials i Financeres, entre d'altres), els resultats seran en bona part aplicables a altres estudis i entorns, atès que les competències que es tracten no són específiques de cap titulació, sinó de caràcter instrumental, interpersonal, estratègiques i sistèmiques (professionals).

Abans de seguir endavant, definim què entenem per cada grup de competències: les de caràcter instrumental són aquelles que tenen la funció d'ajudar al desplegament dels coneixements adquirits per un titulat; les interpersonal, ajuden a desenvolupar les relacions amb d'altres persones; i les de caràcter específicament professional, estan vinculades, en el cas que ens ocupa, al desenvolupament de tasques en un entorn empresarial.

Plantejament

La percepció de les universitats ha estat la d'ésser el bressol del coneixement i dels intel·lectuals de la societat. D'un temps ençà aquesta percepció s'ha modificat i la universitat té ara la responsabilitat de formar un capital humà en volum cada vegada més gran, i amb unes capacitats i competències tals que formaran l'entramat professional d'alt nivell alhora que respondran a les necessitats d'un mercat laboral cada vegada més competitiu. Així, de la mateixa manera que la universitat, encara que mantenint la seva funció, s'ha adaptat a la dinàmica de canvi de la societat actual, els processos didàctics també s'han modificat, incorporant noves tècniques d'ensenyament i examinant l'efectivitat del sistema universitari, de cara a la preparació dels estudiants per a les necessitats del mercat laboral (AQU, 2003).

Amb l'objectiu de donar alguna recepta que contribueixi a incrementar la nostra productivitat com a país, aquesta recerca analitza el desfasament que existeix entre el que el món professional demana als titulats, i el que la universitat els ofereix durant la seva formació. Les divergències podrien redreçar-se fent una planificació de la docència més centrada en les necessitats de l'estudiant, que contemplés no només l'adquisició dels coneixements teòrics propis de la disciplina, sinó també tot el seguit de competències que necessitarà per a desenvolupar de forma excel·lent la seva tasca un cop s'incorpori al món laboral (González i González, 2009).

En particular, la recerca posa l'accent en esbrinar què ha de saber l'estudiant per a ser capaç de treballar i seguir aprenent de forma autònoma. Aquesta és una de les exigències del mercat laboral que ha trobat fins ara una menor resposta en els objectius de docència universitària. Una hipòtesi de partida és que l'estudiant que aprèn a autogestionar el seu aprenentatge durant el seu pas per la universitat, també sabrà desenvolupar les seves tasques professionals amb iniciativa, creativitat i el necessari grau d'autonomia (Moore i Murphy, 2009).

El debat no és nou, ans fa temps que dura i se n'ha parlat i investigat abastament. Els resultats d'estudis precedents semblen indicar que la docència s'ha de centrar en l'estudiant, tot atribuint més importància als aspectes aplicats i a l'adquisició de competències de tipus professional (Salas, 2010).

Ara bé, tot i l'extens debat que ve marcant la discussió sobre l'ensenyament universitari en els darrers anys, el sector empresarial continua queixant-se de la mala formació dels recent llicenciats. És per això que aquest projecte vol mirar d'aconseguir un encaix cada cop millor entre la formació rebuda pels estudiants i la formació exigida pel mercat laboral, amb el benentès que a l'estudiant no solament se li ha de proporcionar una formació específica, sinó la capacitat general d'adaptar-se constantment a les noves necessitats i situacions del món laboral. Aquesta capacitat,

juntament amb altres, és una de les que, sens dubte, contribueix a millorar la productivitat dels treballadors.

Situats els antecedents, la investigació s'agrupa en tres fases, a les quals cal afegir-n'hi una quarta que es correspondrà amb la difusió dels resultats que s'obtinguin.

Fases del projecte

A la primera fase, ja completada, s'ha procedit a elaborar els qüestionaris, que s'envien tant a titulats com a empresaris i docents per tal que tots ells facin una valoració de les habilitats i competències adquirides durant els seus anys d'estudi a la universitat, els primers; i una valoració de la preparació i de les mancances que troben en els nous treballadors, els segons. Es tracta de tres qüestionaris *on-line* en els que la base de les preguntes és l'anàlisi de les competències que, des de diversos centres i grups d'investigació, s'han definit com a bàsiques. En concret, per a elaborar els qüestionaris, ens hem basat en el *Qüestionari del projecte Tuning* (Pagani, 2009) subvencionat per la Comissió Europea, afegint-hi les que considerem necessàries a fi d'obtenir-ne un recull més acurat i, sobretot, explicitar alguns aspectes, tals com l'actitud dels estudiants, que no hi estan prou clarament recollits.

Concretament, les competències que s'estudien en el projecte són:

- 1) *Competències instrumentals*: capacitat d'anàlisi i de síntesi, capacitat d'organització i planificació, coneixements generals bàsics, coneixements específics de la titulació, coneixement d'una llengua estrangera, habilitats informàtiques, capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica, resolució de problemes, capacitat de cerca i de gestió de la informació i capacitat de treball autònom.
- 2) *Competències interpersonals*: comunicació oral en català i/o castellà, comunicació escrita en català i/o castellà, capacitat de crítica i autocrítica, treball en equip, lideratge, capacitat de treballar sota pressió, capacitat de transmetre coneixements, capacitat de negociació, apreciació de la diversitat cultural i habilitat d'imposar autoritat.
- 3) *Competències professionals i estratègiques*: adaptació a noves situacions, capacitat d'aprenentatge, creativitat, iniciativa i empenedoria, autoexigència i motivació per l'èxit, assumpció de responsabilitats i presa de decisions, raonament i ús de vocabulari econòmic, capacitat d'extracció de conclusions i interpretació de resultats, elaboració d'informes tècnics i importància de l'ètica empresarial.

Amb anterioritat al disseny dels qüestionaris, s'ha dut a terme una revisió de la literatura existent per a poder determinar quins tipus d'anàlisi són possibles i resulten enriquidors per a la investigació. Arrel d'aquesta revisió, s'han incorporat als qüestionaris diverses variables sociodemogràfiques, així com un bloc de preguntes sobre l'ocupació actual dels titulats i la formació continuada que duen a terme.

A la segona fase, ja iniciada, es passen aquestes enquestes als tres grups d'estudi. Un cop obtingudes les respostes, es procedirà al seu tractament estadístic. Això permetrà començar a tenir identificats alguns dels possibles aspectes causants de la baixa

productivitat dels nostres joves, i sobretot disposar d'una bona estructura per a la nostra investigació. La tasca posterior s'encaminarà vers l'anàlisi a fons d'aquest marc que haurem dibuixat. D'aquesta manera, en la següent fase es posaran en consonància les accions i els recursos didàctics amb les competències exigides al mercat de treball, tot valorant-ne l'encaix, per tal d'obtenir finalment les fortaleeses i les debilitats de la docència universitària en economia.

Així doncs, la tercera fase consistirà en valorar i analitzar l'encaix competencial i es durà a terme mitjançant una anàlisi tant qualitativa, amb l'obtenció del marc general de la situació dels recent llicenciats i l'anàlisi de les discrepàncies entre el nivell de formació adquirit i la seva utilitat per a l'ocupació, com quantitativa, amb l'elaboració d'estadístiques descriptives bàsiques i avançades, i una anàlisi economètrica que ens ha de proporcionar la informació bàsica per a elaborar els documents amb les guies i recomanacions.

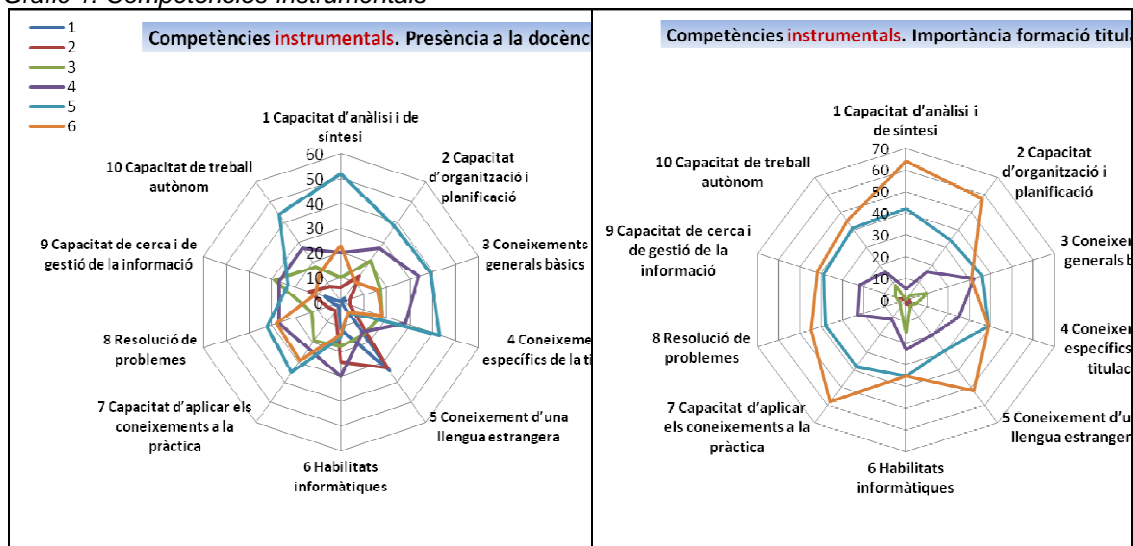
Pel que fa a aquest darrer aspecte, procedirem a l'aplicació de mètodes quantitius a fi d'obtenir uns resultats que siguin explicatius i alhora aclaridors de la situació actual dels llicenciats, i que ens permetin trobar i mostrar alguns aspectes clau relacionats directament amb la productivitat d'aquests recent llicenciats. Juntament amb això, atesa la gran quantitat d'informació de què es disposarà, un dels objectius passa per l'obtenció de diversos índexs descriptius de la situació. Així, es treballarà amb un índex competencial i un d'ocupacional que permetin donar una imatge clara i nítida de la situació dels nostres llicenciats en funció de la didàctica universitària.

Primers resultats ¹

Enquesta als acadèmics.

Després de rebre un centenar llarg de respostes per part del professorat podem fer una primera aproximació de les valoracions fetes per aquest col·lectiu. Pel que fa a les competències *instrumentals*, representades en el *Gràfic 1*, el primer que veiem és una clara diferenciació a l'hora de valorar-ne la presència a la docència i la importància per a un titulat. Així, mentre a l'àmbit docent hi ha múltiples valoracions al llarg de l'escala proposada, quan passem a l'àmbit formatiu la valoració de les múltiples competències es centra bàsicament en els valors més alts (4 a 6); essent les competències millor valorades la *capacitat d'anàlisi i síntesi*, amb un 50% del professorat atorgant-li la màxima importància, seguida de prop per la *capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica* i la *capacitat d'organització i planificació*. Les dues primeres competències, a més, coincideixen amb les dues més rellevants que han triat els professors al final d'aquest bloc del qüestionari. Per tant, en aquest sentit sembla haver-hi un fort consens per part de la comunitat acadèmica.

Gràfic 1. Competències Instrumentals

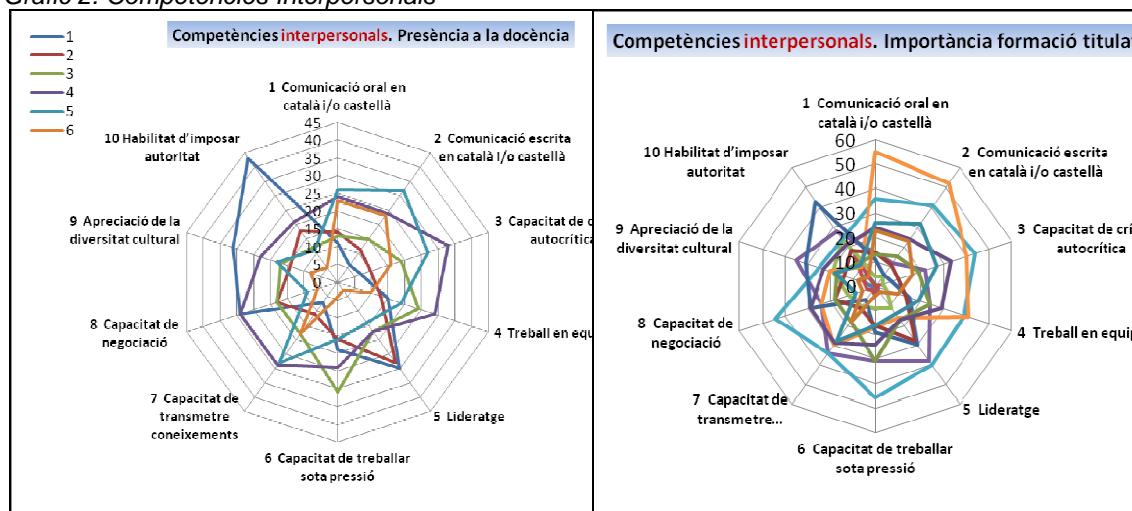
¹ A l'annex disposeu d'una breu descripció del tipus de gràfic emprat per tal de facilitar-ne la seva interpretació.

Si comparem els dos gràfics, el que primer veiem és aquesta clara diferenciació entre el que s'està ensenyant i el que es creu que l'alumne necessita. Concretament la primera anàlisi evidencia un clar biaix dels acadèmics cap a potenciar la formació teòrica, mitjançant l'adquisició de coneixements, i, en canvi, una valoració molt superior dels aspectes més aplicats. Un aspecte a destacar és la baixa necessitat tant de les habilitats informàtiques com del coneixement d'una llengua estrangera per seguir la docència, així com també el relativament escàs nombre de professors que consideren rellevant per a la formació els coneixements informàtics.

Les competències *interpersonals*, representades en el gràfic 2, són les que més discrepàncies evidencien entre els acadèmics. Destaca una menor presència a la docència, en general, d'aquestes competències, amb unes valoracions relativament baixes. També és cert que aquest tipus de competències costa més de fomentar-les i integrar-les dins de l'ensenyament de les diverses assignatures. Hi ha dues competències clau, com són la *comunicació oral i escrita* sobre les que ens agradaria incidir-hi. Tot i rebre valoracions elevades (entre 4 i 6), les reben per molt poca part del professorat, fet que ens indica l'escassa presència d'aquestes competències a l'hora de dissenyar els programes curriculars dels diferents estudis. Això contrasta amb la importància que se'ls adjudica a l'hora de valorar la formació dels titulats. Per tant aquí trobem un punt important en el que segurament caldrà incidir en les properes fases del treball.

Per altra banda, si abans teníem un dibuix clar de les prioritats especialment en el cas de la importància en la formació, ara és tot just a la inversa, perdent el consens assolit anteriorment. En aquest aspecte, les valoracions de les diverses competències són molt disperses, i a part de la comunicació oral i escrita hi trobem com a destacat el treball en equip. Ara bé, a l'hora de triar les dues competències principals els acadèmics destaquen, en primer lloc, la capacitat de crítica i autocrítica i només en segon lloc, el treball en equip.

Gràfic 2. Competències Interpersonals

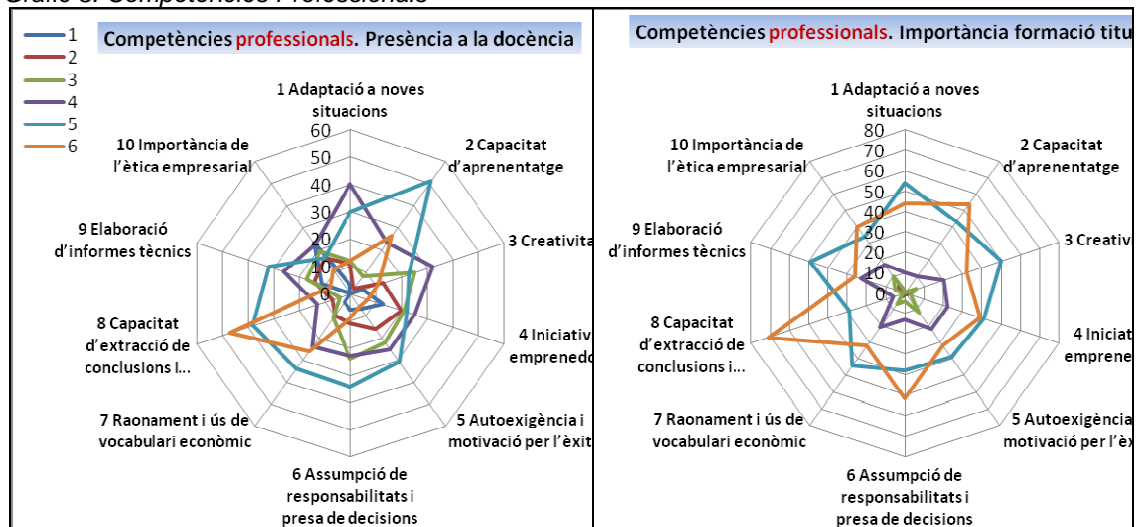
Les darreres competències analitzades les hem anomenades competències *professionals*, en certa manera perquè bona part de les que hi hem inclòs fan referència a aspectes directament vinculats a tasques i capacitats a desenvolupar dins

de l'empresa, tot i que també inclouen competències específiques dels llicenciats en Economia i Empresa. En aquest bloc, tornem a veure un gran consens a l'hora de valorar les competències més importants per a la formació d'un titulat, a l'hora que observem les discrepàncies existents amb la seva presència a la docència, exceptuant la *capacitat d'extracció de conclusions i interpretació de resultats* i la *capacitat d'aprenentatge*.

Pràcticament la meitat dels enquestats valora de forma màxima (5 o 6) totes les competències pel que fa a la importància per a la formació, quedant en darrer terme l'ètica, a una certa distància del raonament i l'ús de vocabulari econòmic i de la motivació per l'èxit, que serien les que l'acompanyarien com a competències amb menys percentatge de professorat que les ha valorades de forma màxima. Tot i així, cal dir que la pràctica totalitat dels enquestats han valorat totes les competències (en l'àmbit de la importància per a la formació) entre 4 i 6, un fet que contrasta amb la major disparitat de criteris a l'hora de valorar-les com a presents a la seva docència. En aquest cas el consens és molt menor, destacant que només les dues competències que hem citat anteriorment aconseguen un quòrum de més o menys la meitat del professorat a l'hora de tenir-les presents a la seva docència.

Són aquestes dues les que han triat com a les dues més rellevants, juntament amb l'adaptació a noves situacions, tot i que generen només un consens d'aproximadament la quarta part del professorat.

Gràfic 3. Competències Professionals

En resum, aquesta primera anàlisi, encara incompleta, ens mostra, en primer lloc, unes clares discrepàncies entre la importància de les competències en el plantejament curricular i la seva rellevància en el que els acadèmics creuen que ha de ser la formació de l'estudiant. En segon lloc, veiem també com entre el professorat hi ha un cert consens a l'hora de valorar un cert grup de competències, però que a la vegada hi ha un elevat dissens quan es valoren el que anomenem competències interpersonals. A partir d'aquí, caldrà veure quina és la valoració que d'aquests tres mateixos blocs de competències en faran molt especialment els empresaris, però també els titulats que tot just s'acaben d'incorporar al mercat laboral. Així, a partir de l'encaix i dels dissensos hem de poder ser capaços de redefinir no només els continguts, sinó també la forma com aquests s'ensenyen i es valoren per part de la universitat, intentant que

els alumnes assoleixin un grau competencial cada cop més elevat, que els permeti adaptar-se a la seva feina de la forma més ràpida i competent possible.

Repercussió social

En cas que hi hagi discrepàncies en l'encaix competencial per part dels tres grups d'anàlisi, la nostra tasca consistirà en esbrinar-ne els motius i elaborar un document amb un seguit de pautes i d'actuacions directes per tal de suplir les mancances existents i acostar així les parts. En definitiva, la valoració dels resultats obtinguts té com a objectiu final mostrar quins són els punts forts i quins els febles de la docència universitària, cara a la incorporació dels llicenciats al món laboral, que es concretarà en l'obtenció d'un DAFO competencial del que se'n pugui beneficiar tot l'ensenyament universitari català.

L'anàlisi i l'explotació d'aquests resultats pot ser de gran utilitat a l'hora de redefinir el sistema de competències, els programes d'estudis o el plantejament de la docència en algunes assignatures. És per això que considerem els resultats que obtinguem com un aspecte clau, que no només ens permeti donar a conèixer la situació de la docència, sinó que a més serveixi per a donar pautes sobre la implementació de mesures de millora dins de l'ensenyament en l'àmbit de l'economia.

En aquesta fase serà interessant la realització d'un fòrum per a poder compartir experiències, així com a seminaris per posar en comú els resultats, les conclusions obtingudes i les recomanacions que es dedueixin de la realització del projecte.

A partir de l'anàlisi exhaustiva i de la visió crítica de tota la informació, s'han d'obtenir les conclusions que ens marquin el camí a seguir respecte als principals punts destacats on cal incidir per tal de reforçar i, si cal, canviar l'actuació present. En darrer terme això es traduirà en l'obtenció d'un *llibre blanc* sobre la didàctica universitària en l'ensenyament de l'Economia. Juntament amb aquest llibre blanc, se'n poden preparar dos de més precisos, cadascun d'ells adreçats a un públic diferent. En primer lloc, un llibre de directrius pels estudiants, on se'ls exposi què se'ls exigirà durant els seus estudis i on se'ls deixi clar quins han de ser els seus objectius a assolir. D'aquesta manera es podria aconseguir atreure els estudiants de més nivell. Per altra banda, en la mateixa línia, se n'ha de preparar un altre adreçat al sistema secundari d'educació/batxillerat on també se'ls expliciti què se'ls demanarà als estudiants, de manera que, en tenir-ne una constància clara i concreta, es pugui, en certa manera, orientar les pautes a seguir durant els darrers anys d'escolarització abans d'entrar a la universitat.

Atès que es tracta d'uns resultats d'alt interès pel que fa al seu contingut i a les seves possibles aplicacions, les accions de divulgació dels mateixos passen tant per una difusió dins del context científic-universitari, com en un àmbit molt més extens que s'escampi a la resta de la societat donades les implicacions tant a nivell de formació com a nivell laboral i econòmic en general. Així, se n'haurà de fer una difusió en seminaris i congressos científics i docents, i també en actes oberts al públic en general, taules rodones, jornades amb la participació tant d'empresaris com de docents d'altres nivells de l'escala educativa.

Per altra banda, és important la publicació escrita de tots els resultats i les recomanacions, que pot fer-se, per una banda, a través dels documents presentats a les comunicacions i ponències a congressos i, per l'altra, a través de l'edició d'un llibre blanc amb les mesures d'actuació proposades per incrementar la productivitat com a país a partir de la base, com és la docència dels seus futurs treballadors.

Conclusions

La finalitat del projecte que s'ha presentat és aportar i crear nou coneixement en un dels àmbits de major interès en la recent dinàmica de canvi del sistema universitari català, donat el context socioeconòmic actual, com és l'estudi profund de la docència universitària amb la voluntat de contribuir a l'orientació professional dels estudiants. En particular, s'analitzen els mecanismes didàctics a la universitat catalana, i la seva funció com a integradora de l'estudiant en el món laboral.

Tal i com s'ha comentat abans, el debat teòric està plenament vigent, atès que en una situació de crisi com l'actual, en plantejar mesures per reforçar l'economia, un dels aspectes bàsics es vincula amb la productivitat dels treballadors. Així, el projecte ha de fer possible formar una massa de coneixement que permeti la garantia d'una formació de qualitat, proporcionar als òrgans de gestió educativa corresponents la informació, les mesures i àdhuc el coneixement necessaris per tal d'implementar els canvis més adients per a la transformació del sistema universitari en un sistema més efectiu, així com contribuir a la formació de llicenciats d'alt nivell que es puguin incorporar sense problemes al mercat laboral europeu.

Més enllà de l'impacte acadèmic, el principal benefici social de la recerca recau en l'aportació de coneixement útil des de la perspectiva de la millora de la capacitat d'adaptació de les estratègies, les polítiques i les accions de les administracions catalanes que gestionen l'educació superior als canvis socioeconòmics, pel que fa especialment al mercat laboral i a la creixent competitivitat per a accedir a llocs de treball.

Des de la nostra òptica, el docent ha d'anar un pas més enllà a l'hora de planificar la seva docència, tractant de posar en el punt de mira l'estudiant i les seves necessitats reals de formació. El projecte presentat permetrà discernir quins són els punts de discrepància entre el que s'ensenya a la universitat i el que el graduat hauria de saber fer un cop s'incorpori al mercat de treball.

Bibliografia

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2003). *Guia d'avaluació externa de la transició al mercat laboral: Comitès específics per titulacions*. Generalitat de Catalunya.

González Maura, V.; González Tirados R.M. (2009). *Competencias genéricas y formación profesional: un análisis desde la docencia universitaria*. Revista iberoamericana de educación, núm. 47.

Moore, S.; Murphy, M. (2009). *Estudiantes excelentes. 100 ideas prácticas para mejorar el autoaprendizaje en Educación Superior*. Madrid: Narcea.

Pagani R. (2009). *Una introducción a Tuning Educational Structures in Europe. La contribución de las universidades al proceso de Bolonia*. Publicaciones de la Universidad de Deusto.

Salas, M. (2010). Competences Possessed by Spanish University Graduates and Qualification Requirements for Jobs: Do Higher Education Institutions Matter? *SKOPE Research Paper*, 92.

Qüestions i consideracions per al debat

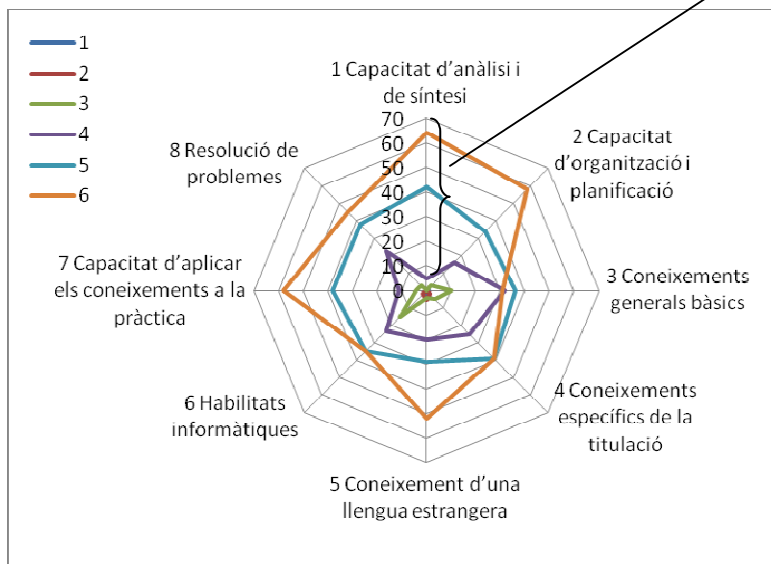
Els resultats que s'han obtingut en estudis precedents, semblen indicar que cal centrar més la docència en l'estudiant, tot donant més preponderància als aspectes aplicats i a l'adquisició de competències professionals. Arrel d'aquesta conclusió, i a l'espera de veure què afegeix la recerca aquí plantejada, podríem suggerir les següents consideracions per al debat:

- 1) És convenient prioritzar en la docència els aspectes aplicats, enlloc de continguts teòrics de dubtosa utilitat real?
- 2) Pot un excés d'activitat pràctica afavorir el desenvolupament de competències, però tenir com a repercussió negativa un aprenentatge mancat de fonaments sòlids, que s'enfonsi amb facilitat davant de reptes professionals diferents als treballats a classe?
- 3) Fins a quin punt s'està fomentant el treball aplicat com a manera de reduir la dificultat de les assignatures, vers la manca de rendiment intel·lectual i d'hàbits d'estudi de molts estudiants?

Les afirmacions que contenen aquestes preguntes no reflecteixen necessàriament l'opinió dels autors, sinó que pretenen tan sols materialitzar certes qüestions que es plantegen molts professors universitaris.

Annex. Interpretació gràfica

Per tal de presentar els resultats preliminars de la nostra investigació hem emprat els *gràfics radials*, atès que permeten comparar diversos aspectes informatius i alhora presentar-los d'una forma inclusiva.

Escala dels radis: nombre de respostes en cada aspecte demanat

Vèrtex: hi situem cada aspecte, en aquest cas les competències

Escala de valoració: en aquest cas d'1 a 6, que serien les valoracions demanades.

Aquestes valoracions queden representades dins del gràfic en una forma tancada del mateix color.

Així, per exemple hi ha uns 65 professors que han valorat la competència 1 amb un 6, gairebé 60 que han valorat la 2 amb un 6, 30 professors que han valorat la 3 amb un 6, etc...

Amb la valoració de 4 passaria el mateix. La competència 4, l'han valorada amb un 4 un total de 25 professors, també amb un 4 la competència 5 l'han valorada 20 professors, i així amb totes les competències i valoracions.